

Cenoty na Yucatánském poloostrově

Cenoty jsou zatopené krasové jeskyně s propadlým stropem.

Vznik cenotů

Předpokládá se, že přibližně před 65 mil. lety dopadl na Yucatánský poloostrov meteorit, který vytvořil kráter Chicxulub. Tento kráter dal prostor pro vznik rozlehlých jeskynních komplexů. Nejsou zde prakticky žádné povrchové toky a srážky velmi rychle prosakují přes

vápencovou plošinu, kterou je tvořen celý poloostrov, do podzemních jeskyní, kudy jsou odváděny až do moře. Cenoty jsou bohatě vyzdobeny sekundárními krasovými jevy – krápníky. Po zaplavení i vyšších jeskynních pater vodou během posledního glaciálu došlo k zastavení procesu krasování.

Vzhledem k blízkosti moře, se v jeskyních vyskytuje jev haloklina, což je vlastně střetávání dvou látek o rozdílné hustotě. Dole se drží voda slaná a nahoře voda sladká. Při odlivu je do jeskynních prostor nasávána voda slaná a během přílivu z nich proudí voda sladká. Kolísáním hladiny světového oceánu během terciéru a kvartéru došlo několikrát ke změně erozní báze a proto má mnoho pobřežních jeskynních systémů své ústí pod hladinou Mexického zálivu. Voda je zde velmi čistá, se stálou teplotou a viditelností až 90 metrů (i ve velmi čistém moři je viditelnost pro srovnání jen 20 metrů).

Mapa cenotů

Historie

Název „Cenote“ pochází z mayského slova „dz'onot“, které v překladu znamená, studna nebo propast. V minulosti byly mayským obyvatelstvem využívány jako zdroj pitné vody, obětní studny, kam byla shazována těla lidí obětovaných bohům. Podle mayské mytologie jsou cenoty zdrojem plodnosti a života, vstupní bránou do podsvětí a sídlem boha deště Chaka.

Cenote Dos Ojos

Vstup do tohoto cenotu, který patří mezi jeden z nejoblíbenějších, je asi kilometr jižně od Xel Ha a zhruba 48 km jižně od Playa del Carmen. Přibližně po 4 km cesty autem se dostaneme do oblasti jeskyní a kavern. Cenot „Dos Ojos“ v překladu znamenající „dvě oči“ získal svůj název podle dvou cenotů ve tvaru kruhů, které se nacházejí blízko u sebe.

Bat Cave

Cenot je součástí systému „Dos Ojos“. Je tvořen komplexem síní a chodeb pod povrchem země kam se světlo moc nedostane, na rozdíl od „Dos Ojos“. Nádherná krápníková výzdoba a netopýři ukrytí mezi Stalaktity určitě stojí za vidění.

Systém „Dos Ojos“ patří se svými 60 km objevených prostor, spojující více jak 25 cenotů mezi jeden z nejdelších systémů na Yucatánském poloostrově. I nepotápěči si přijdou na své. Vstupní části do systémů jsou ideální pro šnorchlování a plavání.

Gran Cenote

Název mluví sám za sebe... Cenot je považován za jeden z nejkrásnějších cenotů jak pro potápění tak pro šnorchlování na celé Mayské Rivieře. Gran Cenote je částí systému Sac Actum („bílý cenot“). Nachází se při hlavní cestě do Coby přibližně 4 km od

Tulumu. Maximální hloubka v kavernové části je 10 metrů.

Charakteristická pro Gran Cenote je bohatá krápníková výzdoba, bílé stěny, křišťálově čistá voda a další fascinující přírodní útvary.

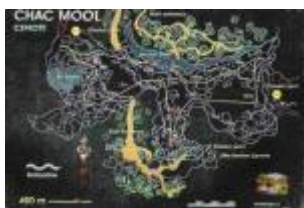
Calavera

Cenot Calavera v angličtině známý jako „Skull Cave“ nebo „Temple of Doom“ (chrám smrti). Název „Skull Cave“ získal podle vstupní části ve tvaru lebky, kterou s trochou fantazie určitě rozpoznáte.

Nachází se hned u Tulumu na cestě do Coby. Calavera je cenot naprosto odlišný od všech ostatních v této oblasti. Vstup do cenotu vede přes kruhový otvor ve skále ve výšce 3 m nad hladinou. Takže dobrodružství začíná už tady, kdy není jiná cesta než skočit. Prosvětlená kavernová část je tvořena obrovským sálem plným sedimentů, skal a skrytých zkamenělin. Navíc se tady můžeme setkat se třemi různými vrstvami halokliny.

boční pohled

Cenote Chac Mool

Cenot se nachází asi 100 m jižně od Puerto Aventuras. Při hlavním vstupu se do vody zanořují kmeny a větve okolních stromů, které tvoří vstup o to tajemnější.

Cenot má dva oddělené vstupy. Oba dva vedou do první síně, která je relativně velká, prozářena světlem z povrchu. V druhé síni, u které došlo k propadu části stropu, se vytvořili dvě úrovně nádherných stalaktitů. Pyšní se největšími podvodními stalaktity na světě. Chac Mool patří mezi cenoty u kterých vznikla tzv. haloclina (místo

střetávání sladké vody se slanou), která vytváří fascinující optické efekty. Maximální hloubka v cenotu je 12 metrů.

boční pohled

Cenote Kukulkan

Část systému Chak Mool. Oba cenoty jsou propojeny úzkou plazivkou, ale platí zde zákaz proplavávat z jednoho cenotu do druhého. Do cenoty se vstupuje přes krásné jezírko na jednom jeho konci. Přibližně po deseti metrech se dostaneme do oblasti halokliny. Proplouvá se skrz obrovskou kavernu, která cenot obklopuje. Pronikající paprsky světla vytváří úžasné světelné efekty.

Chikin Ha

Nachází se přibližně 25 km od Playa del Carmen. Chikin Ha, společně s několika dalšími cenoty, je součástí 10 km dlouhého podvodního komplexu.

Tajma Ha

Nachází se 26 km jižně od Playa del Carmen a 5 km jižně od Puerto Aventuras. Opět se zde potkáte s jevem – halocline, nádhernou krápníkovou výzdobou, zkamenělinami a velkým množstvím stalaktitů roztroušených v nánosech sedimentů.

Actun Ha

Také známý pod názvem „Car Wash“. Nachází se 8 km od Tulumu. Co se týče vstupu do vody, patří Actun Ha k nejpříjemnějším.